وزارت جهادکشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان آذربایجان‌شرقی

عنوان پروژه: **تعیین نیاز لایزین در دوره‌های مختلف پرورشی بوقلمون‌های بومی ایستگاه تاتار استان آذربایجان شرقی**

شماره مصوب پروژه: **۹۸۰۱۸۰-۰۱۱-۱۳-۳۵-۲**

نام و نام‌خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد):

نام و نام‌خانوادگی مجری/مجریان: **ایرج نجفی**

نام و نام‌خانوادگی ناظران:

نام و نام‌خانوادگی مشاور (ان):

نام و نام‌خانوادگی همکاران: **هوشنگ لطف الهیان، حسنا حاجاتی، قربان الیاسی زرین قبائی، عباسعلی باغبان شاه آبادی و حمید حمیدیان**

محل اجرا: **مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی آذربایجان‌شرقی**

تاریخ شروع: **۹۸/۰۴/۰۱**

مدت اجرا: **دو سال و شش ماه**

ناشر:

شمارگان (تیراژ):

تاریخ انتشار:

این اثر در مورخ ۱۴۰۱/۴/۵ با شماره ۶۱۷۷۸ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.

حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده:

این آزمایش به منظور تعیین سطح مطلوب لایزین بر عملکرد رشد و خصوصیات لاشه بوقلمون‌های بومی آذربایجان شرقی در مراحل مختلف رشد و در طول ۶ دوره سنی (هچ تا ۲۴ هفتگی) انجام شد. آزمایش با استفاده از ۲۸۸ قطعه جوجهٔ بوقلمون یک روزه با وزن مشابه و در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۶ تیمار و ۴ تکرار و هر تکرار با ۱۲ قطعه جوجه بوقلمون (به نسبت مساوی جوجه نر و جوجه ماده) انجام شد. جیره‌های آزمایشی شامل ۶ سطح لایزین (سطح توصیه شده توسط NRC (۱۹۹۴)، ۱۵ و ۳۰ درصد بالاتر و ۱۵، ۳۰ و ۴۵ درصد پائین‌تر از آن) بود. نتایج بدست آمده از آزمایش نشان داد که از زمان هچ تا پایان ۴ هفتگی هیچکدام از صفات اندازه گیری شده تحت تأثیر درصدهای مختلف لایزین جیره قرار نگرفتند. در سن ۴ تا ۸ هفتگی فقط میزان خوراک مصرفی بوقلمون های جوان تفاوت معنی داری نشان داد ($p\leq0.01$). گروه تغذیه شده با ۳۰ درصد لایزین بیشتر از توصیه NRC بهترین عملکرد را از خود نشان داد. نتایج تغذیه سطوح مختلف لایزین در سن ۸ تا ۱۲ هفتگی نشان داد که تیمار ۵۵ درصد لایزین از نظر میانگین وزن ۱۲ هفتگی بهترین عملکرد را داشت ($p\leq0.01$). با این وجود بیشترین میزان خوراک مصرفی مربوط به سطح ۱۳۰ درصد ($p\leq0.01$)، بیشترین افزایش وزن دوره مربوط به سطح ۵۵ درصد ($p\leq0.01$) و کمترین ضریب تبدیل غذایی نیز مربوط به سطح ۵۵ درصد می باشد ($p\leq0.01$). در سنین ۱۲ تا ۱۶ هفتگی، کمترین ضریب تبدیل غذایی مربوط سطح ۷۰ و ۱۰۰ درصد توصیه NRC بود. در سنین ۱۶ تا ۲۰ هفتگی هیچکدام از صفات اندازه‌گیری شده تحت تأثیر درصدهای مختلف لایزین جیره قرار نگرفتند. نهایتاً در سن ۲۱ تا ۲۴ هفتگی تنها خوراک مصرفی این دوره تحت تأثیر قرار گرفت که از نظر آماری معنی دار بود ($p\leq0.01$). خصوصیات لاشه در سن ۲۴ هفتگی تحت تأثیر سطوح مختلف لایزین قرار نگرفت ($p\geq0.05$). اثر جنس بر درصد وزن سنگدان خالی موثر بوده و ماده ها درصد وزن سنگدان خالی بیشتری داشتند($p\leq0.01$).

کلیدواژه‌ها: بوقلمون، لایزین، عملکرد، رشد، خصوصیات لاشه